

Propuštěný Francetti o věznění v Česku a rusofobii: Rozsvěcování v noci byl výsměch

- CZ24 News | 7. listopadu 2022

ČESKO: Na konci října se Alexandr Francetti po 13 měsících vězení v Praze vrátil do Ruska. Český soud zbavil Rusa obžaloby z organizování zločinecké skupiny v Sevastopolu. Sputniku řekl o pomoci českých právníků, pobytu ve vězení a plánech do budoucna.

Nakolik neočekávané pro Vás bylo obvinění a zadržení v minulém roce?

Alexandr Francetti: Bylo to absolutní překvapení. Velmi jsem spoléhal na pomoc dvou českých advokátek, které mě u soudu zastupovaly, Lenky Šramkové a Petry Karbanové. V tomto procesu jsem se svěřil místním právníkům. Chci vyzdvihnout profesionalitu paní soudkyně, která řekla, že ji politické aspekty mého případu nezajímají. Během minulého měsíce sehrál v procesu koordinační roli ruský zástupce u ESLP Alexander Suržin. Obecně v našem týmu všichni byli sladěni, nelze nikoho vyzdvihovat.

Loni na podzim Vaše dcera Dia vyjádřila znepokojení nad podmínkami ve vězení kvůli zhoršujícímu se zdravotnímu stavu způsobenému boreliózou. Dokázaly vám české úřady po celou dobu zajistit nutné zabezpečení?

Ne, odmítly mi to. Prvních šest měsíců jsem byl držen v Pankrácké věznici v Praze, kde je velká poliklinika. Jeden z lékařů mi doslova řekl: Pane Francetti, my pro vás nemáme a nebudeme mít léky.

V Pankráci jsem začal trpět vážnými potížemi s ledvinami. Pravidelně nám rozdávali horkou vodu na kávu. Jednoho dne jsem po kávě náhle onemocněl, za pár dní mi zčernal obličej. Měl jsem i další fyziologické příznaky otravy. Vzhledem k tomu, že mé problémy s klouby zesílily, požádal jsem alespoň o rentgenové snímky a testy, které by potvrdily závažnost onemocnění. Požadavek byl splněn zajímavým způsobem: během půl hodiny mě udělali 28 snímků, aniž by sundali mé okovy. Pak zřejmě začali sledovat mou výživu, kdo ji předává. Záhadou zůstává, kdo mi v den, kdy jsem onemocněl, poskytoval horkou vodu na kávu. První tři měsíce jsem nemohl chodit kvůli zánětu (kloubů – pozn. red.). Pak jsem pomocí meditací a cvičení začal vstávat, chodit a postupně se zotavovat. Byl jsem v samostatné cele s nepřetržitým video sledováním, také se na mě dívali každých 30 minut.

Na konci února po prvním líčení jsem byl převeden do jiné věznice s přísnějšími podmínkami. Ve druhém zařízení probíhalo psychické mučení: v noci se každých 15 minut rozsvěcovala světla a ve dne se každých 15 minut na mě dívali. Kromě toho se pro jakýkoliv pohyb používaly okovy. Byl jsem izolován, v cele přitom nebyla žádná otevřená videokamera. Bylo mi povoleno využívat individuální vycházkový dvůr, byla zde nepřetržitá ostraha. Cela byla vždy prohledána po mém východu i vchodu. Každý den jsem měl možnost provést 20minutový hovor.

Měl jste přístup k lékům?

Ne. Když z testů bylo patrné, že jsem nemocný, bylo mi umožněno si v lékárně koupit kortikosteroid, který ale kvůli zdravotnímu stavu nemohl být použit v předepsaném dávkování. Co se týče léčby kloubů, během 13 měsíců jsem byl jednou poslán k revmatologovi do specializovaného

Revmatologického ústavu. Doktor v ústavu provedl stejný úkon jako jeho kolega ve vězení: snímky v okovech. Pak napsal prapodivný závěr. Vysvětlil jsem, že léky, které předepsal, mi nevyhovují. Nechal jsem si přeložit ruské certifikáty s epikrizí vysvětlující, že v případě navrhované léčby bych měl vysokou pravděpodobnost vzniku rakoviny. Navzdory tomu stále na předepsané léčbě trval. Buď je to neprofesionalita, nebo rusofobie.

Jaký postoj k Vám měli Češi, kteří ve vězení pracovali?

Několik lidí, kteří mě hlídali, mě soucítilo. V noci v mé cele se muselo každých 15 minut zapínat světlo. Někdy k tomu přistupovali humánně. Když jsem se zeptal, kde jsem, pracovníci odpovídali, že tyto podmínky jsou naprosto bezprecedentní. Rozsvícení světel byl naprostý výsměch.

Někdy mě nechali na procházce místo předepsaných 90 minut na 2 až 3 hodiny. V některých případech mi bylo dovoleno jít na procházku a vzít si na dvůr kávu nebo vodu. Snažili se se mnou mluvit jako s člověkem a nebylo to v rámci vyšetřování nebo pokusů ode mě něco zjistit. Bylo to opravdové soucítění. V den líčení byl jeden z těchto lidí v sále a když jsem odcházel, poděkoval jsem mu za jeho lidský přístup. Plakal, a to bylo pro mě velké překvapení.

Před několika dny jste se vrátil do Sevastopolu. Jak se za tu dobu změnila vaše názory?

Nezměnily se. Domnívám se, že veškerá jednání Ruské federace v současné době jsou nejen legitimní, ale také civilizačně spravedlivé. Je proti nám vedena masivní válka. Čeští politici na nejvyšší úrovni se už netají tím, že musíme být zničeni, jsme pro ně národ zločinců. Jestliže se dříve mluvilo o „despotickém prezidentovi“, nyní se tento postoj přenesl na celý národ jako v Overtonově okně. Probíhá civilizační válka a my ji určitě vyhrájeme. Ale k tomu musíme být spolu, bez ohledu na to, zda jsme zastánci nebo kritici naší vlády. Nyní se musíme všichni spojit jako jeden.

Jaké máte plány na nejbližší dobu?

Za prvé se postarám o regeneraci svého zdraví. Za druhé bych velmi rád pomohl Alexeji Fadějevovi z Běloruska, který byl odsouzen loni v Česku. Za účast v bojích na Donbasu dostal 4,5 roku a po odvolání mu přidali 16 let, tedy celkem 20,5 roku. Český prezident přitom umožňuje svým občanům účastnit se bojů na straně Ukrajiny. Stačí připomenout případ dvou českých vojáků, kteří bojovali za nacionalistický prapor Karpatská Sič a byli podezřelí z rabování. Ukrajinská policie je bez obvinění vykázala ze země.

Považuji za svou povinnost pomoci Fadějevovi a pokusit se udělat vše pro to, aby byl propuštěn. Nemůžeme tam nechávat své lidi, ani Bělorusy, ani Rusy. Nastolím i třetí prioritní téma - vytvoření systému výměny zajatců. Jsou známé případy Viktora Buta v USA, Alexeje Fadějeva v České republice. Současný systém výměny vězňů je třeba změnit a použít jiná řešení. Zkušenosti, kterými jsem si prošel, ukázaly, že současný systém je byrokratický a neefektivní.